

Risicobeoordeling en beschikking Wet bodembescherming, Voormalige stortplaats Groenewoud, Beltweg in in Kortenhoef, Wijdmeren

Wet Bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) is een milieuwet in Nederland voor bodembescherming en bodemsanering die gold van 1 januari 1987 tot en met 31 december 2023. Deze wet is vanaf 1 januari 2024 vervangen door de Omgevingswet. De Wbb bevat de voorwaarden die (kunnen) worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. De wet heeft alleen betrekking op landbodems.

De Wbb kent het begrip ‘spoedeisendheid’. Wanneer sprake is van een ontoelaatbaar risico spreekt men van ‘spoedeisendheid’. Er worden drie typen risico’s onderscheiden:

- Humane risico’s (risico’s voor de volksgezondheid door blootstelling van mensen aan giftige stoffen in de bodem en/of het grondwater)
- Ecologische risico’s (risico’s voor het ecosysteem, bijv. het risico dat giftige stoffen opgenomen worden door micro-organismen in de bodem en daarmee in het ecosysteem terechtkomen)
- Verspreidingsrisico’s (risico’s dat giftige stoffen zich verspreiden in de bodem of via het grond- of oppervlaktewater)

Als voor minimaal één van de drie typen de landelijke vastgestelde criteria voor een ontoelaatbaar risico worden overschreden is er sprake van spoedeisendheid. De omgevingsdiensten zijn uitvoerend bevoegd gezag en beoordelen dit en leggen dit vast in een beschikking waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Als er sprake is van spoedeisendheid dan moet er ingegrepen worden door middel van een bodemsanering.

Er kunnen ook nog andere redenen zijn om te moeten saneren, bijvoorbeeld bij een functiewijziging van de bodem. Denk hierbij aan het geschikt maken van de bodem voor bijvoorbeeld een woning met een tuin. In zo’n geval is de initiatiefnemer van de functiewijziging verantwoordelijk voor de sanering en de kosten ervan.

Voor de Wbb geldt het overgangsrecht. In de praktijk betekent dit dat wanneer een locatie eenmaal in het spoor van de Wbb zit, deze daar ook altijd in zal blijven. Voor Voormalige stortplaats Groenewoud is dit van toepassing door de beschikking die in 2023 is genomen door de Omgevingsdienst; voordat de Wbb werd ingetrokken en vervangen door de Omgevingswet.

Voormalige stortplaats Groenewoud

Risicobeoordeling Voormalige stortplaats Groenewoud

In 2022 heeft provincie Noord-Holland een risicobeoordeling uit laten voeren van Voormalige stortplaats Groenewoud, binnen de kaders van de Wet Bodembescherming. Uit de risicobeoordeling bleek dat:

- Er geen sprake is van humane risico's
- Er geen sprake is van ecologische risico's
- Er nog niet vastgesteld kan worden of sprake is van verspreidingsrisico's.

De risicobeoordeling en de bijbehorende conclusies zijn door de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek getoetst en bevestigd in een beschikking Wbb. Omdat er onzekerheid is over het verspreidingsrisico heeft de Omgevingsdienst een monitoringsverplichting opgelegd aan provincie Noord-Holland. Uit de monitoring moet blijken of er wel of geen sprake is van verspreidingsrisico's.

Naar aanleiding van de concept-beschikking zijn enkele zienswijzen bij de omgevingsdienst ingediend. De omgevingsdienst heeft hierop gereageerd. Er is geen bezwaar en beroep ingediend door de partijen die een zienswijze hadden ingediend. In de definitieve beschikking zijn de zienswijzen inclusief de reactie hierop van de omgevingsdienst opgenomen.

Provincie Noord-Holland heeft voor nadere bepaling van de verspreidingsrisico's een monitoringsplan op laten stellen, dat bestaat uit twee delen: monitoring van het oppervlaktewater rond de stort en monitoring van het diepere grondwater. Het monitoringsplan is getoetst door de Omgevingsdienst en door Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De monitoring is in april 2025 van start gegaan. De monitoring duurt ruim 2 jaar.

Bodemsanering Groenewoud

In oktober 2024 hebben Gedeputeerde Staten het besluit genomen om locatie Groenewoud te saneren. Deze sanering is een isolatiemaatregel waarbij de sloten en slootkanten worden opgeschoond en er klei wordt aangebracht op de bodem en oevers van de sloten. Het doel van deze sanering is om te voorkomen dat er direct contact is tussen stortmateriaal en het omliggende oppervlaktewater. De voorbereiding van de sanering wordt opgepakt vooruitlopend op de resultaten van de monitoring.

Daarnaast heeft provincie Noord-Holland de ambitie om natuur te realiseren op en rond de voormalige stortplaatst. Dit gebied is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor de natuuraambitie moet de provincie kijken naar de kwaliteit van de grond. De verwachting is dat dunne plekken in de deklaag aangevuld moeten worden. Dit gebeurt pas als het besluit voor NNN-realisatie op de stort definitief is.

Mocht uit de monitoring blijken dat naast de verwachte verspreiding naar het oppervlaktewater (hiervoor worden op voorhand saneringsmaatregelen getroffen) (ook) sprake is van ontoelaatbare verspreiding naar het diepere grondwater, dan dient voor dit specifieke risico een aanvullende saneringsmaatregel te worden genomen.

Werkzaamheden

Provincie Noord-Holland heeft voor de monitoring opdracht gegeven aan het gespecialiseerde bedrijf Bodemzorg. Voor de monitoring van het grondwater plaatst dit bedrijf extra peilbuizen in de grond. Met deze peilbuizen kan Bodemzorg metingen uitvoeren in het diepe grondwater. Mochten deze werkzaamheden leiden tot tijdelijke overlast (denk aan een kleine wegafzetting) dan informeert Bodemzorg de betrokken omwonenden hierover vooraf.